

Κυριακή της Σαμαρείτιδος- Μεγάλη εορτή

/ [Ορθόδοξες Προβολές](#)

Έρχεται ο Κύριος σε μια πόλη της Σαμάρειας που λέγεται Σιχάρ. (Σαμάρεια ονομάστηκε η πόλη που έκτισε το 880 π.Χ. ο βασιλιάς του Ισραήλ, Αμβρί, έπειτα το όρος Σομόρ που ήταν η ακρόπολή της και τέλος όλο το βόρειο βασίλειο του Ισραήλ, που καταλύθηκε από τους Ασσυρίους το 721 π.Χ. και ο ηγεμόνας τους εγκατέστησε εκεί εθνικούς από πολλά μέρη).

Εκεί ήταν η πηγή του Ιακώβ, το πηγάδι που εκείνος είχε ανοίξει. Κουρασμένος ο Κύριος από την οδοιπορία κάθισε μόνος του δίπλα από το πηγάδι και κάτω αφελώς, γιατί οι μαθητές του πήγαν να αγοράσουν τροφές. Έρχεται εκεί μια γυναίκα από τη Σαμάρεια να πάρει νερό και ο Κύριος διψώντας ως άνθρωπος, της ζήτησε νερό.

Αυτή αντελήφθηκε από την εμφάνισή του ότι ήταν Ιουδαίος και θαύμασε πως ένας Ιουδαίος ζητά νερό από την εθνική Σαμαρείτιδα. Αν γνώριζες, της είπε, τη δωρεά του Θεού, ποιός είναι αυτός που σου ζητά να πιεί νερό, εσύ θα του ζητούσες και θα σου έδινε ζωντανό νερό. Ο Κύριος επιβεβαίωσε ότι αν γνώριζε θα γινόταν μέτοχος πραγματικά ζωντανού νερού, όπως έπραξε και απόλαυσε αργότερα όταν το έμαθε, ενώ το συνέδριο των Ιουδαίων που έμαθαν σαφώς, έπειτα εσταύρωσαν τον Κύριο

της δόξης. Δωρεά του Θεού είναι, επειδή θεωρεί αγαπητούς όλους ακόμα και τους μισητούς από του Ιουδαίους εθνικούς και προσφέρει τον εαυτό του και καθιστά τους πιστούς σκεύη δεκτικά της Θεότητός του.

Η Σαμαρείτιδα δεν κατάλαβε το μεγαλείο του ζωντανού νερού, απορεί που θα βρεί νερό χωρίς κουβά σε ένα βαθύ πηγάδι. Έπειτα επιχειρεί να τον συγκρίνει με τον Ιακώβ, που τον αποκαλεί πατέρα, εξυμνώντας το γένος από το τόπο και εξαίρει το νερό με τη σκέψη ότι δεν μπορεί να βρεθεί καλύτερο. Όταν όμως άκουσε ότι το «νερό που θα σου δώσω» θα γίνει πηγή που τρέχει προς αιώνια ζωή, άφησε λόγο ψυχής που ποθεί και οδηγείται προς τη πίστη και ζήτησε να το λάβει για να μη ξαναδιψήσει. Ο Κύριος θέλοντας να αποκαλύπτεται λίγο λίγο, της λέγει να φωνάξει τον άνδρα της, γνωρίζοντάς της πόσους άνδρες είχε και αυτόν που έχει τώρα δεν είναι δικός της. Εκείνη όμως δεν στενοχωρείται από τον έλεγχο, αλλά αμέσως καταλαβαίνει ότι ο Κύριος είναι προφήτης και του ζητά εξηγήσεις σε ψηλά ζητήματα.

Βλέπετε πόση είναι η μακροθυμία και η φιλομάθεια αυτής της γυναίκας; Πόση συλλογή και γνώση είχε στη διάνοιά της, πόση γνώση της θεόπνευστης Γραφής; Και αμέσως τον ρωτά που πρέπει να λατρεύεται σωστά ο Θεός, εδώ σ' αυτό το τόπο ή στα Ιεροσόλυμα; Και τότε παίρνει τη απάντηση, ότι έρχεται η ώρα οπότε ούτε στο όρος αυτό ούτε στα Ιεροσόλυμα θα προσκυνήτε τον Πατέρα. Της γνωρίζει μάλιστα ότι η σωτηρία είναι από τους Ιουδαίους, δεν είπε θα είναι, στο μέλλον, γιατί ήταν αυτός ο ίδιος. Έρχεται ώρα και είναι τώρα που οι αληθινοί προσκυνητές θα προσκυνούν το Πατέρα κατα Πνεύμα και αλήθεια.

Γιατί ο ύψιστος και προσκυνητός Πατέρας, είναι Πατέρας αυτοαληθείας, δηλαδή του μονογενούς Υιού και έχει Πνεύμα αληθείας, το Πνεύμα το άγιο και αυτοί που τον προσκυνούν, το πράττουν έτσι διότι ενεργούνται δι' αυτών. Ο Κύριος απομακρύνει κάθε σωματική έννοια τόπο και προσκύνηση, λέγοντας: «Πνεύμα ο Θεός και αυτοί που τον προσκυνούν πρέπει να τον προσκυνούν κατα Πνεύμα και αλήθεια». Ως πνεύμα που είναι ο Θεός είναι ασώματος, το δε ασώματο δεν ευρίσκεται σε τόπο ούτε περιγράφεται με τοπικά όρια. Ως ασώματος ο Θεός δεν είναι πουθενά, ως Θεός δε είναι παντού, ως συνέχων και περιέχων το πάν.

Παντού είναι ο Θεός όχι μόνο εδώ στη γη αλλά και υπεράνω της γης, Πατήρ ασώματος και κατά τον χρόνο και σε τόπο αόριστος.

Βέβαια και η ψυχή και ο άγγελος είναι ασώματα, δεν είναι όμως σε τόπο, αλλά δεν είναι και παντού, γιατί δεν συνεχουν το σύμπαν αλλά αυτά έχουν ανάγκη του συνεχόντος.

Η Σαμαρείτιδα καθώς άκουσε από το Χριστό αυτά τα εξαίσια και θεοπρεπή λόγια, αναπτερωμένη, μνημονεύει τον προσδοκώμενο και ποθούμενο Μεσσία, τον λεγόμενο Χριστό που όταν έρθει θα μας τα διδάξει όλα. Βλέπετε πως ήταν ετοιμότητα για την πίστη; Από που θα γνώριζε τούτο, αν δεν είχε μελετήσει τα προφητικά βιβλία με πολλή σύνεση; Έτσι προλαβαίνει περί του Χριστού ότι θα διδάξει όλη την αλήθεια. Μόλις την είδε ο Κύριος τόσο θερμή της λέγει απροκάλυπτα: Εγώ είμαι ο Χριστός, που σου μιλώ. Εκείνη γίνεται αμέσως εκλεκτή ευαγγελίστρια και αφήνοντας τη υδρία και το σπίτι της τρέχει και παρασύρει όλους τους Σαμαρείτες προς το Χριστό και αργότερα με τον υπόλοιπο φωτοειδή βίο της (ως Αγία Φωτεινή) σφραγίζει με το μαρτύριο την αγάπη της προς τον Κύριο.

(Απόσπασμα ομιλίας του Αγίου Γρηγορίου Παλαμά)

Κοντάκιον

Ήχος πλ. δ΄.

Πίστει έλθοῦσα έν τῷ φρέατι, ή Σαμαρεΐτις έθεάσατο, τὸ τῆς σοφίας ὕδωρ σε, ὃ ποτισθεῖσα δαψιλῆς, Βασιλείαν τὴν ἄνωθεν έκληρώσατο, αἰωνίως ή αἰδίμμος